

Gyermekmentés.

A háboru folyamán többször nyert megállapítást, hogy a fiatalok bűnösök száma feltűnő mértékben megsaporodott. Ez a káros és a jövő generáció erkölcsi fejlődését veszélyeztető körülmény országos, sőt világszerte tapasztalható jelenség, mert az okok, amelyek a fiatalok tömeges bűnbeesését előidézték, a háborus állapottal velejáró közös tünetek. Dr. Márton József, a fiatalok szegedi bírása, aki hivatás-szerűleg foglalkozik a fiatalok bűnösök ügyeivel, átiratot intézett a szegedi iskolaszékhez, amelyben az iskolaszék támogatását kéri ahhoz a munkához, amelynek az a célja, hogy a fiatalok züllésének megővő intézkedésekkel gátat vessen. Dr. Márton József átiratában megállapítja, hogy a háboru előtti időkhöz képest a szegedi fiatalok hatóságánál aránytalanul sok bűn eset került elintézésre és ez a szám egyre növekszik. Az elintézésre váró bűnesetek száma most már 1200-ra szaporodott és ebből 300 jut a város belterületére. Ezek az adatok oly fenyegetők, hogy erélyes és gyors mentőakciót sürgetnek. Nem szabad megelégednünk azzal, hogy a fiatalok bűnösök hatósági rendszabályokkal az erkölcsi züllés következményeitől elriasszuk, hanem meg kell szüntetni vagy minél szűkebb térre kell szorítani a csábító alkalmakat.

Dr. Márton a fiatalok nagymérvű erkölcsi züllését főképen három intézmény káros hatására vezeti vissza. Ezek: a mozik, a korcsmák és az éjjeli mulatóhelyek. Azt javasolja tehát, hogy kormányhatósági intézkedésekkel el kell tiltani a fiatalokat a korcsmáknak és éjjeli mulatóhelyeknek látogatásától és általában a moziktól is. Az indítvány nem új keletű, békeidőben is többször foglalkoztatta az intéző köröket ez a kérdés; szabályrendeletek is intézkednek már arról, hogy az említett helyeket fiatalok ne látogathassák. De a háboru a bűnözés talaját egyébként is termékenyebbé tette. Szigorubb rendszabályokra van tehát szükség, hogy a baj ijesztő tovaterjedését meggátoljuk.

A rendszabályok alkalmazásában azonban nem szabad a végletekbe esnünk. Azt hisszük, a mozit és a színházat nem indokolt egy sorban emlitenünk a korcsmákkal és az éjjeli mulatóhelyekkel még olyan vonatkozásokban sem, mint dr. Márton kétségtelesen elismerésre méltó intenciókból tette. A mozinak kulturhivatása ma már vitán felül áll. Pusztán arról lehet szó, hogy a fiataloknak nem való előadások előtt őket elzárjuk. Aminthogy az olvasástól bűn lenne eltiltani a gyermekeket, mert vannak rossz könyvek is, ez a helyzet a mozikra nézve is.

Mint a Délmagyarország más helyén olvasható, dr. Orkonyi Ede a Szabadoktatási Egyesülettel karöltve már mozgalmat is indított gyermekmózi létesítése érdekében, amely szombaton tartja megnyitó előadását. Ezzel párhuzamban tervbe vették az ifjúsági színházi előadások rendszeresítését is. A mozit tehát éppen a gyermeknevelés szolgálatába akarják állítani. A mozgalomtól a jövő generáció erkölcsi életének megmentése szempontjából hatásos eredményeket várnak.

A korcsmák és az éjjeli mulatóhelyek ügyében országos intézkedésre van szükség és igen helyénvaló lenne, ha a közgyűlés a kormányhoz ily irányban tenne felterjesztést. Ezek az intézmények a felnőttekre sem üdvösek, de nem lehet megszüntetni őket, mert rosszak ugyan, de bizonyos okokból szükségesek. Gyermekekre nézve az utóbbi két intézmény nem szükséges, csak rossz és bűnre csábító alkalmak tanyája. Igazán el-érkezett már az ideje annak, hogy ezekről

a helyekről a fiatalokat eltiltsuk. Dr. Márton Józsefet, a fiatalok lelkes bírását elismerés illeti meg ezért a kezdeményezésért.

Az antant jegyzékére nem lesz hivatalos válasz.

— Amerika titkos javaslatokat is közvetít. —

Amsterdam, január 3. (Reuter-jelentés.) A Wilsonhoz intézendő válasz elkészült és most beszélnek meg a kisebb részleteit. A jegyzéket néhány nap múlva elküldik. Kivánatosnak tartják ugyanis, hogy a német jegyzékre való válasz és Wilsonnak adott felelet között megfelelő időköz legyen. — A Reuter-ügynökség rámutat arra, hogy Spanyolország és Hollandia nem csatlakozott Wilson akciójához, szintugy Délamerika.

BÉCS, január 3. A Neues Wiener Tagblatt jelenti Berlinből: Az antant jegyzékére nem lesz hivatalos válasz, mert felesleges. Az antant folytatni akarja a háborút, így a központi hatalmaknak nincs más választásuk. Wilson jegyzékére még nem érkezett válasz, de ez a helyzeten aligha fog változtatni.

GENF, január 3. A Matin jelenti, hogy Wilsonnak megküldik a belga kormány külön nyilatkozatát, amelyben megköszönve az amerikaiak tevékenységét, a kormány Wilsontól további védelmét kéri Belgium érdekében.

Genf, január 3. Párisi lapok washingtoni táviratot közölnek, amely szerint Amerika kormánya hivatalosan közölte a hadviselő államokkal, hogy hajlandó titkos és bizalmas javaslatokat közvetíteni, mert így fogja fel köteletségét a béke létrehozásának érdekében. Wilson minden idejét a Fehér Házban tölti és többször tanácskozik Lansing külügyi államtitkárral. Az elnök azt mondta, hogy minden gondja kizárólag: a béke ügye.

Az antant nem köthet békét a mostani hadi helyzet alapján.

Hága, január 3. Az angol lapok részletesen foglalkoznak az antant válaszijegyzékével. A Daily News a következőket írja: A békejavaslat ugyan elutasító választ kapott, de azért még nem tünt el minden remény, hogy a közel jövőben még tárgyalások lehetnek. Az a terv, hogy a sötétben tárgyaljunk, kudarcot vallott, de fennmarad az a javaslat, hogy a hadviselők adják tudtul feltételeiket. A most közölt jegyzékben semmi sincs, ami ezt megnehezítené. Most azonban Németországnak a szó. — A Manchester Guardian írja vezércikkében: Alapos okunk van arra, hogy a konferenciától tartózkodjunk, mielőtt ellenségeink nem közlik feltételeiket. A szövetségesek nem köthetnek békét a mostani haditérkép alapján anélkül, hogy vereségüket valóban be ne ismernék és fel ne adnák azokat a célokat, amelyekért a háborút kezdték. Forduljon Németország más hangulatban és más javaslatokkal felénk, hogy komolyan tárgyalhassunk a tartós béke alapjairól. Lehetséges, hogy erre az idő csak akkor érkezik el, amikor a haditérkép is megváltozik. A lap ismételt hang-

sulyozza, hogy a szövetségeseknek nemcsak a győzelemért, hanem céljaikért is kell harcolniuk s reméli, hogy ezek a célok, ezek a feltételek benne lesznek a Wilsonnal küldendő válaszban.

Stockholm, január 3. Az antantnak a központi hatalmak békeajánlatára adott válaszát a stockholmi reggeli lapok ritka egyértelműséggel elítélő hangon tárgyalják. A Stockholms Dagbladet azt írja, hogy a jegyzék tartalmára nézve semmi meglepőt sem mond, de hogy éppen most teszik közzé, hozzájárul a háborus kedv fokozásához, amely a háboru kitörése óta harmadszor be-köszöntött újvet jellemzi, mivel semmi biztos ígéretet sem tesz a biztos békére. A jegyzéknek az a mondata, amely szerint az európai haditérkép alapján kötendő béke csupán a támadókra nézve lenne előnyös, annak a beismerése, hogy a szövetségesek a háborunak a mostani katonai helyzetben való befejezését magukra nézve hátrányosnak tartják.

Az új esztendő — írja a lap — még keményebb harcokra való kilátással kezdődik, mint aminők az eddigiek voltak, a semlegesekre nézve tehát még nagyobb szorongatást fog hozni.

Francia lapok badar követeléseit

Zürich, január 3. A párisi lapok ma már napirendre térnek a békekérdés felett és kijelentik, hogy mielőtt a diplomáciai játékok megkezdődnek, Németországnak haladéktalanul ki kell ürítenie Belgiumot, azonnal szabadon kell bocsátania minden belgát és tízenöt milliárd kártérítést kell fizetnie a pusztításokért.

A hollandi békebarátok különvéleménye

Kopenhága, január 3. Londonból táviratozzák a Politiken-nek: Hollandia meglehetősen ridegen viselkedik a békemozgalmal szemben. A semleges államok béke-eligájának holland csoportja az antant irányában barátságos határozatot hozott s ezt a magatartását azzal okolja meg, hogy a központi hatalmak vonakodnak békefeltételeket felsorolni, holott az antant ezt megtette.

Az antant mellözi jegyzékében Szerbiát, Romániát és Montenegrót

Lugano, január 3. A Stampa jelenti: Római politikai körökben sokat beszélnek arról, hogy az antant válaszijegyzéke ugyan akkor, amikor Belgium követeléseit külön hangsúlyozza, teljesen hallgat Szerbia, Románia és Montenegró igényeiről. Általános a vélemény, hogy a mostani pillanatban semmiféle további tárgyalás nem lehetséges. Bár az antant nem mondja ki feltétlenül, hogy nem akar tárgyalni, olyan feltételeket állít fel, amelyek ebben a pillanatban egyértelműek a békeajánlat visszautasításával.

Belgium szorosán véve nem hadviselő hatalom, mert a háboruba akarta ellen kényszerítették, tehát különleges állása van. Ezzel szemben a balkáni államok igazi had-